



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie kalendarze, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8-10 wiecz. Retrospekcji nadal. redakcja nie zwraca.

WYKONAWCZA WYKON: Rocznie rb. 4, półrocznie rb. 3, kwartałowo rb. 1 k. 20, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odosobnieniem do domów. Zagrasiła, za markami pocztowymi, dostaje się miesięcznie kop. 50. Zmiana adresu kop. 20.
Listów nieregularnych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje

CENY OGŁOSZEŃ: Za pierwszą petliową jednorazową lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem, 3 kol. i nakładem po kop. 25, za 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenie prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie.

Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

II Aleja № 38, Telefon № 497.

TEATR
„URANJA“

Program od wtorku 17 do piątku 20 Marca.

GRZECHY NASZEGO CZASU

Wybitny dramat z życia w 4 częściach, z udziałem JENNY PORTEN w roli głównej.
Kronika „ECLAIRA“ (z natury) — **Djabełski prosek** (znakomita komedia)

Występy p. **BORINI** znanego imitatora.

Występy „**LES ELLBERG**“ modne tańce.

Występy

„NUBJI“

Tajemnicza Tablica która odpowiada na wszystkie pytania Szan. Publiczności.
„**NUBJA**“ budzi wszędzie wielkie zainteresowanie.

TEATR PARYSKI 2-ga Aleja № 19.

Dziś i dni następnych wielkie arcydzieło firmy „**NORDISK**“

ATLANTYK

Wspaniała tragedia w 3-act. część znanego dzieła HAUPTMANA z którego zdjęcia zostały wyk. pod osob. kierunk. autora. Seansy: 1. Panika, 2. Ratowanie tonących, 3. Zatonienie na pełnym morzu wielk. parowca sprawiają kolosal., niczem niezatarte wrażenia.

Pomimo znacznych kosztów, poniesionych z nabyciem na wyłączną własność tej filmy zarząd biorąc pod uwagę wielką widownię. **CENY MIEJSC** p. d. wyższonoz względnie. Kupon do łoży 60 kop., krszelo parterowe 35 k. galeria 25 kop. **POCZĄTEK PRZEDSTAWIEN:** od godz. 4 do 6½, od g. 6½ do 9, od godz. 9 do godz. 11½ wieczorem. Wobec czego upraszamy Szanowną Publiczność o punktualne przybywanie.

Na scenie pod artystycznym kierunkiem F. Stróżewskiego

Między SCYLLĄ i CHARYBDĄ

Komedia w 1-act. akcie.

Oraz **DZIAŁ-WOKALNY** z udziałem p. **Celińskiej** i p. **Balewicza**.

TEATR „ODEON“ KRZEMIŃSKIEGO
II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie
Telefon № 4-77.

Program od środy 18 do piątku 20 Marca r. b. (włącznie)

Walka bratobójcza Dramat historyczny z dziejów Amerykańsk. w 2 ch. częściach.

Nie całujcie swojej służącej!

Znakomita komedia w 2-act. w której MARS LINDER przeszedł samego siebie
Dziennik Pathé № 257-A. — Sprawy bieżące, — **KRONIKA.**

Na scenie pod artystycznym kierunkiem **Wł. Glogera**.

W GABINECIE JEGO EXCELENCJI Obrazek dra mat. w 1 odsł.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne
R. Filipowicza

II ga Aleja N-r. 24, telefon 482.

Przyjęcia: od 9-11 i od 3-7 p.p. prócz niedzi. i świąt
Specjaln. zęby sztuczne w kauczuku i złocie

Dr. Karol Tomaszewski

Choroby wewn. kobiece i dziecięce
ul. św. Barbary 11, Telefonu 450.
przyjmuje od 9-11 i od 3-7 w.

LEKARZ-DENTYSTA

Stefan Barylski

Przyjmuje od 10-11 i od 4-7
Częstochowa 2 Aleja Nr. 48, tel. 611

Doktor **PAWEŁ BRONIATOWSKI**

Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 34.

Choroby skórne, włosów płowców, weneryczne i Kosmetyka iolaryka. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł. Pacje od 3-4 popołud. Stosuje wirydotylny wazelinowy SALK WARSZAWY (HATA 000 1914 i badania krwi na syfilis).

Oryginalne Karmańskiego
Farby Artystyczne
— otrzymał w wielkim wyborze —
i Poleca: Skład Materiałów Aptecznych i farb
Wacława ORŁA
w Częstochowie, III Aleja 46.

BOL GŁOWY, MIGRENE
NATYCHMIAST USUWA
MIGRENO-NERVOSIN
BEZWARUNKOWO PEWNY: NIE SZKODLIWY: ROZLIWNY ŚRODEK
SA JUŻ FALSYFIKATY!
ORYGINALNY MIGRENO-NERVOSIN
ZAWSZE MARKA „KOGUT”
LECZ NIGDY W OPLATKACH
4 — PROSEK 10 R.

Chrześcijański Sklep Cukrów i Owoców

Poleca w wielkim wyborze:
Kakao, czekoladę, Cukry deserowe i Bonbonierki, jako też na nadchodzące święta, Baranki, jajka zające, Kwiaty i t. p. upiększenia na święcenie po cenach najprzystępniejszych.

Poleca się Sz. Publiczności **M. Klecha**
Częstochowa ul. Krakowska № 1, róg Nowego Rynku przy kościele św. Zygmunta.

SPRZEDAŻ HURTOWA

SPRZEDAŻ DETALICZNA

Jest sposób.

Przyjaciółki dwie
Raz spotkały się:
Jedna niby maj wesoła,
Drugiej smutek bije z czoła
I tak skarży się:
— Ach, daj radę mnie,
Bowiem w szal mnie to wprowadza
Ze podobno mają mnie zdradza —
W domu jest jak gość,
Mówiąc: mam cię dość!
Próżno robię miną słodką,
Próżno staram się być kotką,
Bo w obietnicach mych
Męża bierze śmiech!
— Jest na męża twego rada!
Przyjaciółka odpowiada —
Mój nabracz się dał,
Gdy wpadł w zdrady szal.
Gdy unikać zaczął w domu
Kochać się gdzieś pokryjomu
Wracać skoro świt —
Dał ratunek spryt.
Nie mówiąc z nim ani słowa,
Co dzień koniak ma Szustowa
Stawiałam na stół,
By woń jego czuł.
Tak znarowił się ladaco
Ze gdy się uporał z pracą,
Nie żałując nóg,
Wracał w domu próg!

MAŁE NIEPOROZUMIENIE.

W naszym Jasnogórskim grodzie dzieją się rzeczy o jakich nie snili poeci. Nie tylko urządziła się taneeczna zabawa dla uczczenia świętych i wzmożenia praktyk pokutniczych postnych, ale młodzież obojga płci, młodzież szkolną prowadzi się na balu specjalnie przez nich i dla nich urządzane, do kabaretów, iluzjonów, na Dzieje Grzechu, Antonjusza i Kleopatry itp., aby ją wcześniej zaprawić do ciężkich warunków życia, a by ją przyuczać wcześniej do skromności, oszczędności, umiarkowania, a kiedy się zwraca uwagę na niewłaściwość publicznych zabaw dla młodzieży szkolnej, że to w wysokim stopniu demoralizuje, co jest rzeczą pewną dowiedzione przez powagi wychowawcze lekarskie, że pobudki do zabaw taneecznych są zawsze natury erotycznej — to się odpowiada: przecież dzieci pod naszą macierzyńską opieką źle się bawić nie mogą a tych którzy to gania, którzy o tem piszą, nazywa się ich wprost zacofancami.

Uległość młodemu pokoleniu rozwój zbyteczny jego indywidualności

JÓZEF KORZENIOWSKI.

45

Pan Stolnikowicz.

(Powieść.)

(Dalszy ciąg.)

Różni różnie widzieli ten naciągany komplement, który wielu słyszało. Z miły jednych zmiarkowałem, że niby admirowali koncept, i trafne do rózny zastosowanie, inni kiwali głową; mój ojciec kręcił wąsy i coś mruzczał: — Mater Dei! — a pan Wiczyński rzekł: — Nie oddalbam córki temu gładyszowi, gdybym ją miał.

— Ktoż to jest taki? — zapytał mój ojciec.

— Jest to panicz z województwa podolskiego, od Łatyczowa, pan Jan Brzeski, łowczy trembowelski. Fortu! W Warszawie, stroi się i szasta, że to na pono nieźła, ale kawaler lubi Lwów tego nie na długo wystarczy. Coś mi się widać, że „in vim“ dawniejszych stosunków przyjaźni podczasgo z s. p. ojcem jęgotności, chciałoby się złapać jedynakże, i jej posagiem nadlatęć te dziury, jakie robią podróży do stolicy i ta błyszcząca garderoba, w której jęgotność tak ładuje.

Wówczas spojrzawszy na pana łowczyca, który lewą ręką oparł na szablę, a prawą muskał ładne wąsy, i

dziecięcej, do czego tak skwapliwie dąży dzisiejsza pedagogika, najsmutniejsze daje rezultaty, gerzkie rozdzi owoce.

Nie zna też młodzież nasza żadnego posłuchu ani w domu ani w szkole. Powaga autorytet Ojca, Matki, Nauczyciela, odkłada do lamusa starych rupiec.

Do jakiego stopnia zwyrodniałych osobników, w pośród młodzi szkolnej spotkać można — to smutnym nad wyraz dowodem niech posłuży wypadki, jakie zaszły w ostatnich latach w naszym mieście gdzie uczniowie swoje zatargi z nauczycielami i zwierzchnikami zbyt indywidualnie załatwili, bo jednego obili potem, innego poranili kijem a jeszcze innego nahają. I nie może być inaczej i nie będzie „utinam falsus sim profesa“. Kto sieje wiatr zbiera burzę. — Kto skwapliwie usunął z wychowania Duchą św. i różdżkę — jak bombastycznie o tem głosi p. Z. Sądlerowa w „Bluszczu“ nr. 4 r. b.: „Oddawa już przestaliśmy identyfikować pojęcie pedagogii i wychowania z różdżką którą Duch św. dziateczki bił radzi, — dziś pedagogia oprzeć się musi na podstawach naukowych, dawniejsza pedagogia nie była oparta na podstawach naukowych, kierował nią i ożywał Duch św. Przy pomocy różdżki, jednakowoż takich katów moralnych, tak znikczemniałych moralnie osobników jak wszelakiego rodzaju bandyci dzisiejsi nie chowała.

Słowo jeszcze rzec muszę o usługach społecznych p. Kosteckiego, art. bal. teatr. rząd. warsz. — dyrek. klasycznej szkoły tańca. Otóż ten dobroczyńca cywilizator, w naszym mieście nie tylko oddaje usługi kulturalne Tow. Rzem.-Przem. — urządzając w czasie Wielkiego Postu taneeczne zabawy, ale też chętnie uczy młodzie i siebie i w domach modnego dziś „tango“ o którego kulturalno-moralnych zaletach czytamy w „Myśli Katolickiej“ nr. 4: „Ze taniec taki mógł mieć powodzenie u dzikusów, nie było w tem nic dziwnego i szeregogone. Nie dziwiwo by też gdyby podobne zjawisko święciło swoje tryumfy i zbierało laury w kabaretach, szynkowniach i innych przybytkach. zginiłby moralnej — gdzie się zbierają szumowiny społeczne. Ale zeby społeczeństwo nasze, mające za sobą tradycję dziesięciowiekowej kultury chrześcijańskiej znajdowało zadowolenie w takiej rozpuzce, nie reagowało przeciw niej całą potęgą obrazonej godności ludzkiej — to potworne i ohydne“.

osadziwszy się z fantazją na jednej nodze, z panem Hańskim rozmawiał, pomyślałem w duchu: Miły Boże, coż się zrobi z moim serdecnym afektem, który już dwa lata, jak skarb jaki, chowałem w sercu, gdy taki adwersarz staje ze mną w szrankach. Ponoć przy dzie zwinąć chorągiewkę, dać pokój płonym nadziejom i zapomnieć o tych cudnych hwiżdżkach, za które i plagi były mi tak miłe.

Gdy tak zwiątpiały i upadający na duchu podniosłem głowę, postrzegłem znowu Tebla poglądała na mnie z usmiechem, a podczaszyna, wracając znowu do tej sali, gdzie były damy, dała mi znak, żebym się zbliżył. Poskoczyłem uradowany, a ta nieocieniona kobieta, której byłbym tam zaraz do nóg upadł, gdyby przyzwoitość pozwalała, rzekła mi:

— Panie Benedykcie! gdy muzyka zagra w sieniach poloneza, podasz waszmożę rękę Tekluni — i posza, a w mnie dusz — astapia; gdyby mię kto na sto koni — adził, nie wyglądałbym pyszniej i nie byłbym szczęśliwszym. A jako młodemu niewiele potrzeba do porozumienia o sobie i zbytniej ufności, pomyślałem zaraz: — A co, panie łowczyco? teraz obaczmy, czyje będzie na wierzchu. Dobry waszmożę koncept o rózny, piękne suknie i fiodgie brylanty, ale bodaj czy moje statycznie przywiązanie, które już dwuletnią próbę wytrzymało, nie będzie lepsze? — I dotąd już spokojniejszy,

Biada światu dla zgorznięcia biada tym przez których zgorznienie przychodzi. Sw. Ewang.

A. Noel.

Częstochowa, 17—8—1914.

Federalizm Rosji.

— O możliwości federalizmu w Rosji pisze w Nr-ze 9 „Now. Zwienca“, prof. Pogodin. Wyjmujemy z tego artykułu ustęp bliżej nas obchodzący: „Tylko Polska i Finlandja stanowią w Rosji i co do składu ludności i co do sposobu i czasu przyłączenia ich organizmy obce. Niema żadnych nadziei, a by poza związkiem federacyjnym Polska i Finlandja ściśle się zespoliły z resztą państwa“. A więc tylko do tych dwóch terytoriów, zdaniem prof. Pogodina, winien być zastosowany w przyszłości federalizm co się tyczy innych zagadnień narodowościowych w Rosji, to „niewątpliwie żądania narodowościowe litwinów, lotyszów, estończyków itp. winny być zadosyćczone, lecz federacyjnie złączona z Rosją—Litwa, Estonia itp. to szkodliwa utopia“.

Tani sklep komisowy w Częstochowie.

Ogólny ruch w Królestwie Polskiem, zmierzający do wyrwania z rąk obcych polskiego przemysłu i handlu, początkowo dla wielu wydawał się słomianym ogniem. Nie kryli się z tym poglądem sceptycy z pośród naszego społeczeństwa—głośniejsze wypowiedziali się w tym duchu żydzi, pragnąc zbagatelizować ów dziejowy fakt.

Zdrowe jednak ziarno rzucone przez jednostki kraj milujące weszło nadsposobienie. Pierdż po pierdżi młodociany nasz handel zdobywa coraz to dalsze pozycje. Prym wieździe Warszawa. W ślad za nią podążają inne miasta a z niemi i Częstochowa.

Niema prawie tygodnia ażebyśmy nie notowali nowej firmy chrześcijańskiej—polskiej, nowego sklepu czy fabryczki.

Oto w niedzielę 22 b. m. o g. 3 i pół ks. Masłowski dokona poświęcenia nowego posterunku polskiego w III Alei nr. 60, w postaci „Taniego sklepu komisowego“.

Miasto nasze posiada bardzo rozgałęziony drobny przemysł, który niestety nie ma należytego rynku zbytu

czekałem chwili, aż drzwi się otworzą, i muzyka zabrzmi poloneza.

Wtedy wszedł podczaszyna, zaczął się na nowo witać z celniejszymi gośćmi, dziękując uprzejmie wszystkim, że do mego nie pogardzali, i tak drogi dla niego dzień przybyli obecnością swą uccić, a prosząc przytem, aby się raczyli rozgościć, dał przykład z siebie, odwiązał szablę i oddał ją hajdukowi. Nuż wszyscy wzięli się do odpasywania orężów, z których jedne studzy domowi brali i stawiali w celniejszych kątach, inne sami panowie umieszczali tak, aby potem każdy łatwo szablę swą mógł znaleźć. My młodzi złożyliśmy kupę szabel w kątku, przy chórze muzykantów. Co gdy się stało, za danym przez podczaszyna znakiem, pajucy stojący przy drzwiach otwarli je, i wszedł piwnicy, karmazynowy szlachcic i przy szablę, z butelką w ręku i puharem na srebrnej tacce, a w nim czterech hajduków, z których każdy miał na tacy po kilka butelek. W tymże samym czasie dmy wyszły z drugiej sali; podczaszyna nalany wzięć jak półkwartowy puhar, rzekł:

— Tymczasowie spełniam tu generaliter szacowne zdrowie wszystkich tu obecnych JWielmożnych i wielmożnych gości moich, za których łaskę dozoną zachowam wdzięczność. W ręce twoje, JW. kasztelanie owrucki!

I spełniwszy duszkiem, napełniony znowu kielich oddał panu Pruszyńskiemu. Pan Pruszeński wystąpiwszy

na miejscu, bowiem wytwórcy czestokroć nie znają dróg, prowadzących do niego, nie umieją zająć się stroną handlową, na założenie zaś sklepa, nie posiadają kapitałów.

Celem więc „Taniego sklepu komisowego“ jest ułatwienie temu zbytu drobnym rękodzielnikom, którzy bez żadnych kosztów mogą wstawić swój towar i dopiero po sprzedaniu go—wniosą pewną opłatę procentową na rzecz sklepu.

Sklep obejmie możliwie wszystkie działy rękodzielnictwa, nie wyłączając wyrobów stolarskich.

Nadto przy sklepie mieścić się będzie pracownia kwiatów i kapeluszy—od najskromniejszych do najwkwintniejszych.

Potrzebę podobnej placówki odczuwaliśmy dawno, przeto należy przypuszczać, iż rozwinię się ona należyte umożliwiając naszej braci robotniczej i wogóle uboższej części mieszkańców zaopatrywanie się w rozmaite przedmioty użyteczności codziennej w swoich, a tem samem zerwanie z dotychczasową tradycją kupowania u żydów.

Nowemu przedsiębiorstwu życzymy gorąco powodzenia.

felg.

Częstochowa 18—III—14.

KAFLE MŚTOWSKIE I PRUSICKIE.
INSTALACJA PIECÓW I KUCHEN.
L. NIEPRZECKI i S-ka
Teatralna № 34, Telefon № 321.

Z Przystajni.

Z walnego zebrania Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego.

W niedzielę 8 bm. w sali parafialnej w Przystajni odbyło się sprawozdawcze zebranie miejscowego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego, założonego przed dwoma laty staraniem proboszcza księdza Leonarda Stawickiego.

Sprawozdanie odczytał prezes Zarządu ksiądz Leonarda Stawicki, w strzeszczeniu brzmi jak następuje: — Członków w roku sprawozdawczym było 398 (w roku poprzednim 1912 235-ciu); wkładów 33223 rb., (w roku poprzednim 1912—197703 rb.), pożyczek wydano na sumę 40544 rb. (w r. poprzednim 1912—25560 rb.). Od pożyczek pobierano 6 proc. Dochodu w roku sprawozdawczym było 709 rb. 82 k., z czego po potrąceniu na kapitał zapasowy 70 rb. 90 k. i dywidendy na członkowskie udziały po 6 proc. 226 rb. 10 k., pozostałe czystejsze zyski 400 rb., którą to sumę wraz z osiąga-

naprzód i odsapnawszy, że był pompatyczny i otyły, wziął kielich, i obbrać się ku stronie dam, rzekłszepienięjącym trochę głosem:

— A ja, pomijając wszystkie inne zdrowia, na które, ut opinor, właściwie znajdzie się miejsce, zaczynam od najszanowniejszego nam dzisiaj: a choć to pierwszy puhar, wnoszę, aby nie inaczej był spełniony, jeno tak, jak ja go spełnię — i przystąpiwszy do podczaszyna, przykląkł i zawołał: — Wiwat solenizantka i jej dostojna osmnaletnia córka!

— Wiwat! — odczytało się na to hasło wiele głosów — ale przemyj o większy puhar. W mgnięciu oka na tacy błysnął puhar podwójnej miary, a gdy go piwnicy napełnił, pan Pruszyński, powstawszy i spełniwszy ten, który w ręku trzymał, zawołał:

— Ponieważ taka wola panów braci, niech więc to nie idzie w rachunek, aby nikt nie powiedział, że Pruszyński lada czem wykroczył się od tego, co jest intencją ogólną; — i wiać puhar z tacy, przykląkł na nowo i dodał: — iterum zdrowie solenizantki i jej dostojnej córki! W godne ręce JW. kasztelana żytomierskiego.

I więcej niż kwarta wina zniknęła w brzuchu pana Pruszyńskiego, a kielich poszedł koleją z rąk do rąk.

(d. c. n.)

niem czystym zyskiem z roku 1912 257 rb. zbranie ogólnie przeznaczyno na pokrycie kosztów budowy specjalnego lokalu dla Towarzystwa.

Zestawienie kilku powyższych cyfr wykazuje, że Towarzystwo w rozwoju swoimi idzie naprzód. Na rok 1914 rozwój Towarzystwa zapowiada się jeszcze świetnie w ciągu dwóch miesięcy br. przybyło nowych członków 70, a w tymże czasie od stycznia do marca wniesiono wkładów 19000 rb. i wydano pożyczek więcej aniżeli w roku za cały rok bo 25818 a w roku 1912 tylko 25560 rb. Ponieważ inne kooperatywy w Przystajni także coraz to lepiej się rozwijają, wskutek czego pojeżdżają większego kredytu, przeto zbranie upoważniło Zarząd do wystawienia się o możność wydawania tutejszym Towarzystwom pożyczek do 15000 rb. i członkom bez zastawu do 5000 rb.

Nadto aby dać ujście Kapitałom Towarzystwa i przyczynić się do podniesienia przemysłu w okolicy, na wniosek przewodniczącego postanowiono założyć w Przystajni spółkę ceglarnianą oraz spółkę leśną do handlu drzewem.

Budżet na rok 1914 uchwalono następujący: Dla księgowego 17770 rb. dla kasjera 60 rb. (Prezes Zarządu spełnia swój obowiązek bezpłatnie), dla członków Rady 75 rb., na opał, światło i inne rozchody 25 rb.

Na zakończenie prezes towarzystwa ksiądz Leonard Stawicki oświadczył, że zamierza zapisać jako darowiznę dla powiększenia środków Towarzystwa okazały dom wystawiony przezeń przy pomocy miejscowego kółka rolniczego na rynku w Przystajni wartości do 5000 rb. Nadto zamierza odstąpić Towarzystwu nabyte przezeń 6 morgów ziemi, drogą prowadzącą do 6 morgów ziemi, i plac na rynku w Przystajni wszystko razem za tysiąc rubli; przyczem oświadczył, że owe tysiąc rubli przeznacza na cele leczne w parafii.

Zbranie z wielkim zadowoleniem przyjąwszy to oświadczenie prezesa Zarządu, upoważniło Zarząd do sporządzenia odpowiedniego aktu rejentałnego.

Księgowy Tyrka.

Z Radomska.

(Kor. wł. „Gońca Cześćoch.”

— Licytacja.

W poniedziałek 23 b. m. o godz. 10 rano w Magistracie, w Radomsku odbędzie się licytacja 17 działek lasu na wyręb na Folwarku i Suchej wsi.

TELEGRAMY.

Nowy naczelnik sztabu.

Petersburg 19. Naczelnika Mikolajewskiej akademii wojskowej generała-lejtnanta Januszkiwicza mianowano naczelnikiem sztabu generalnego. (Na miejsce generała Żylińskiego).

Do łaski monarchezej.

Kraków 19. Trybunał postanowił skazać na śmierć w procesie Szwycerskiego przedstawicieli do łaski cesarskiej.

Przeciw Niemcom.

Warszawa 19 (Wat). Dzisiaj wieczorem, przed lokalem tutejszego generalnego konsulatu niemieckiego odbyła się tłumna demonstracja studentów, w której udział przyjęło paruset słuchaczy uniwersytetu i policjantów. Szły w oknach powybijano gradem kamieniami; drzwi i okna oplano atramentem. Policja zatrzymała, odprowadziła do cyrkułu i spisała nazwiska 64 ch demonstrantów.

Reforma szkolna.

Petersburg 19. W komisji oświatowej Dumy państwowej podczas obrad nad projektem reformy szkoły średniej uchwalono, że na życzenie rodziców szkół może być w nich

wprowadzona koedukacja. Uchwalono też, iż gimnazjum ma składać się tylko z czterech klas wyższych, cztery zaś niższe będą stanowiły wyższą szkołę początkową. Wolno będzie jednak łączyć wyższą szkołę początkową z gimnazjum.

Wnuk Wilhelma II.

Wiedeń, 19. Ks. Cumberlandzki zawiadomił cesarza w Schoenbrunnie o narodzinach sześciu następcy tronu brunswickiego, syna jedynej córki cesarza Wilhelma.

Śmierć letnika.

Meiř, 19. Lotnik oficer spadł na lotnisku „Frascati“ i poniósł śmierć na miejscu.

Podróż monarche.

Paryż, 19. Rząd wniósł projekt kredytu w wysokości 421,300 frnk. na wydatki związane z oczekiwanym przyjazdem do Francji królów angielskiego i duńskiego.

Surowiec zagraniczny.

Petersburg 19. Ministerjum handlu i przemysłu wniosło do Rady ministrów projekt ulgowego przewozu do państwa surowca zagranicznego w ilości nie wyższej po nad 15 milj. pudów go 31 grudnia 1913 r.

Szeroki tor na kolei W.-W.

Petersburg 19. „Dziennik petersburski“ notuje pogłoskę, jakoby ministerjum wojny było przeciwnie przebudowie toru wąskiego na szeroki na kolei warszawsko-wiedeńskiej.

Demonstracje.

Paryż 19 (Wat). Demonstracje przed redakcją „Figara“ i przed więzieniem w którym siedzi p. Caillaux trwają w dalszym ciągu. Liczne tłumy wnoszą wrogie okrzyki. Policja zmuszona jest używać siły.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dziś Woflrama B. Eufemii: M. Jutr. Benedykta 5. Wschód słońca 6 m. 5. Zachód słońca 6 m. 12. Długość dnia 12 m. 7. Pizybilo dnia 4 g 35. **Wiedomości historyczne:** 1760. Królewicz Karol syn Augusta III potajemnie zaślubia Franciszkę Krasinska. 1807. Zdobyte przez Rosjan forticy Teatedos. 1863. Bitwa pod Olszową dowódca Mołocki. 1092. Bitwa w równinie Drzic

— Zgon.

W dniu wczorajszym, przeżywszy lat 49 rozstała się z tym światem s.p. Adela z Barych Roesslerowa. Zgon ten dotyka boleśnie osieroczonego małżonka znanego i szanowanego powszechnie reagenta w naszym mieście i rzeczywistego radcę stanu. Ekspozycja zwłok do miejscowego kościoła ewangelickiego na ul. Centralną odbędzie się dzisiaj o godz. 4 po poł., poczem zwłoki przewiezione zostaną koleją w.-w. do grobów rodzinnych w Warszawie.

— Nowe Stow. spółdzielcze.

Dowiadujemy się, że w m. Maluszyn p. Jana Ostrowskiego w pow. Radomskim zostało otworzone Stow. spozycowe p. n. „Jedność“.

— Z Tow. poz.-oszcz. na Rakowie.

W niedzielę 22 bm. w sali teatralnej przy hucie „Częstochowa“ na Rakowie o g. 8 po poł. odbędzie się powtórne wybory do Zarządu i Rady tamtejszego Tow. poz.-oszczednościowego.

— Zebranie „Jedności“ na Blesznie.

W niedzielę 22 bm. o godz. 8 po poł. w jadalni przy fabryce „Częstochowianka“ odbędzie się ogólne zebranie członków kooperatywy spozycowej „Jedność“ na Blesznie.

— Chrześcijańskie wapienniki w Częstochowie.

Kielkujący od lat kilku projekt stworzenia chrześcijańskiej spółki fabryk wypalania wapna (wapienników) skutkiem różnych intryg osób wrogich tym zamiarom nie mógł narazić się do skutku. Jednakże myśl raz rzucona nie spożyła w pyłe zapomnienia i znalazło się 3-ch dzielnych obywateli w osobach pp. inż. Wenancjusza Kuklińskiego, Bolesława Wielanda i Antoniego Grabowskiego, którzy utworzywszy spółkę, otworzyli

ś. † p.

Adela z Barych Roesslerowa

żona rzeczywistego radcy stanu, reagenta miasta Częstochowy.

Po długich i ciężkich cierpieniach zasnąła w Bogu 19 Marca 1914 r., przeżywszy lat 49. Wyprowadzenie zwłok z domu do miejscowego kościoła ewangelicko-augsburskiego nastąpi w Piątek 20 Marca r. b. o godz. 3 po południu, a następnie po nabożeństwie na dworzec W.-W. dla przewiezienia do Warszawy, gdzie nastąpi pochowanie zwłok na cmentarzu ewangelicki-augsburskim.

wapienniki i łamałnię kamienia do budowy na własnym 12-to morgowym gruncie na Zawodziu. Wapienniki ten i kamieniołomy do tej pory były eksploatowane przez żydów.

Wczoraj ks. kan. M. Fułman w otczeniu kilkuset zawodzian dokonał aktu poświęcenia tej nowej placówki, poczem podniósł przemówił do zebranych, zycząc w końcu przedsiębiorstwu powodzenia i rozwoju. I redakcja nasza przesyła nowej spółce serdeczne życzenia, dodając, aby za tym przykładem i inne wapienniki na Zawodziu przeszły w ręce polskie.

— Wakujące spadki.

Sędzia kokuju 1-go rewiru m. Częstochowy ogłasza o wakującym spadku po zmarłym w dniu 14-ym grudnia 1913 roku Władysławie Bernatowiczu.

Sędzia zaś 3-go rew. — o spadku po M. z Grinstrasów Łatowiej.

— Zatwierdzone plany.

Piotrkowski rząd gubernialny zatwierdził plany następujące: 1) plany fabryki zabawek z blach i drzewa Hamburgera i Hoehermana przy ul. Teatralnej 67 i 2) — fabryki porcelanowych statuetek świętych J. Stysińskiego, E. Organa, S. Kowalczyka i S-ki u zbiegu ul. Ciemnej i św. Rocha.

— Zebranie reprezentantów Częstoch. Tow. Pożyczk.-Oszczednościowego.

Zwyczajne zebranie doroczne reprezentantów Częstoch. Tow. Poż.-Oszczedn. zapowiedziane zostało na niedzielę 5 kwietnia.

— Teatr „Nowości“ w Częstochowie.

W dniu 1 kwietnia zjeżdża do Częstochowy na gościnne występy znany już dodatnio z poprzedniego pobytu w r. ub. Teatr „Nowości“, pozostający pod kierunkiem reżyserkim art. dram. J. Czesławskiego.

— Odmowa.

Odnosne władze gubernialne odmówiły M. Biberowi pozwolenia na urządzenie w naszym mieście, przy ul. Ogrodowej nr. 6, składki szmat i kociel—dopokąd nie przedstawia planu sytuacyjnego oraz nie złożył opłaty stemplowej.

— Skład nafty na Zawodziu.

Piotrkowski rząd gubernialny pozwolił J. Rozenbergowej na założenie na Zawodziu składu nafty — w postaci rezerwaru na 1200 pudów.

— Na zabrukowanie ul. Nowej.

Zarząd majątków „Ostrowy“ zatwierdził sumę 5867 rb. 50 k. na zabrukowanie ul. Nowej.

— Otwarcie sezonu budowlanego.

W ub. sobotę 14 bm. nastąpiło otwarcie sezonu budowlanego b. 1914 roku.

— Brak ludzkości.

Kto się zaprawia w dzieciństwie i wieku młodzieńczym na psach i kotach, a choćby ptakach, ten w starości będzie rznął bliźnich i skończy na saubienioy. Od łyczka do rzemyczka — mówi wszak polskie przysłowie. Przyjaciele naszego pisma opowiedzieli nam o dwu faktach zezwierzenia, mianowicie:

Onegdaj po południu jakiś niewiedomego nazwiska wyrostek na ul. Jásnej w pobliżu domu Zabołckiego pozoszył prowadzonego przez siebie psa buldoga na kota. Pies rzucił się na biedne zwierzę i rozszarpał je mo-

mentalnie na kawałki. Chłopak zgromiony przez przechodniów — zbiegł.

Kilka dni temu jedna z mieszkanek domu nr. 19 w ulicy Kamienic znalazła na dziedzińcu w garnku uduśzoną ulubioną szałkę, której łob owinała przez złość w szmatę jedna z serdecznych sąsiadek, której jednak nazwisko jest już wiadome, gdyż całą manipulację widzielo jedno z bawiacych się na podwórzu dzieci. Sprawczyńi też pociągnięta jest do odpowiedzialności przez opiekuna tow. opieki nad zwierzętami.

— Plany do zatwierdzenia.

Na ręce Magistratu częstoch. wpłynęły do zatwierdzenia plany Michała Fiksa (ul. św. Barbary 36) — piętrowego domu.

— Ogólne zebranie „Luźni“.

Wskutek nieukonoczenia przez drukarnię sprawozdania, ogólne zebranie członków „Luźni“ odbędzie się dopiero w poniedziałek 30 bm. o g. 8 w. w lokalu własnym. Jestto termin nieodwołalny.

— Nowy skład drzewa.

Komisja techniczno-sanitarna pozwoliła p. Romanowi Basiniemu na urządzenie w naszym mieście, przy ul. Teatralnej 54, składu drzewa.

— Przerwa szuk przed Wielkanocą.

Kurator okręgu naukowego polecił, aby nauki przed tegorocznymi świętami Wielkanocnymi przerwane zostały w piątek 3 kwietnia i rozpoczęły się 27 kwietnia.

Piątek i sobota 3 i 4 kwietnia mają być przeznaczone na rekolekcje, zaś 6, 7 i 8 ma się odbywać spowiedź.

Jeszcze napad bandycki.

Wczoraj p. policmajster m. Częstochowy, baron Sztrömberg — otrzymał zawiadomienie, że na drodze między wsią Prusicko a Broniszewem 6-ciu uzbrojonych w rewolwery bandytów ogabiło przejeżdżących wóscian. Na miejsce wypadku wysłano silny oddział policjantów. Blizszych szczegółów na razie brak.

— Z Tow. opieki nad zwierzętami.

Opiekun 2-go rewiru częstochowskiego, członek Tow. opieki nad zwierzętami opiekował (do czasu wyleczenia) dwa kulawe i parsywe konie dorozkarcza nr. 30 Korzekwińskiego. Konie te były używane do wyjazdu noca.

— Śfiara wichury.

Niedawno w godzinaach południowych silny wiatr zrzucałszy w Alei I szylid na chodnik stał się przyczyną kalectwa 12 letniego A. Giedrowicza, który uległ złamaniu lewej nogi niżej kolana. Poszwankowanego odwieziono do szpitala na Zawodziu.

— Znalezione paszport.

W administracji naszego „Gońca Cześćoch.“ jest do odebrania paszport wydany na imię Stanisława Sucharskiego.

— Systematyczna kradzież.

Właściciele sklepu bławatnego w II Alei nr. 23 pp. J. Cholewicki i J. Janowski zauważyli, że od pewnego czasu giną im resztki materiałów, płótna itp. a nawet całe sztuki. Mimo usilnej obserwacji, złodziej nie udało się złapać. W sobotę jednak zauważono, że pracujący w sklepie od 6-u tygodni młody człowiek wynosi coś

pod paltem, przeto poczęto go śledzić. Jak się okazało on był sprawcą owej systematycznej kradzieży, wyniesiony bowiem materiał sprzedął stróżowi za 1 rb. 30 kop. Stróż, podejrzewając, iż towar pochodził z nieczystego źródła zawiadomił policję; 1-go cyrkułu i sprawa wyszła na jaw. Przy aresztowaniu znaleziono kilka kwiatów lombardowych na zastawionej materje, pochodzącej z kradzieży. Towar odebrano, sprawę zaś oddano sędziemu śledczemu.

Młodszemu przywłaszczyciel miał wspólników, poza personelem stojących, którzy mu „operacje“ lombardowe ułatwiali. Wszyscy oni staną przed krótkimi sądowniemi.

Sekundycje ks. M. Ziarniewicza.

Dnia 6 marca b. r. obchodził w Borownie pod Częstochową kapłan-skie sekundycje proboszcz miejscowy powszechnie ceniony ks. Michał Ziarniewicz fundator dwóch kościołów w naszej diecezji w Klubce na Kujawach i w Drużbicach pod Piotrkowem, były proboszcz w Truskolasach obecny odnowiciel kościoła w Borownie. Ks. Ziarniewicz należy do bardzo zasłużonych kapłanów diecezji; przed laty 50 ciu dla kraju wiele wycierpiał mąż ten czcigodny to też na jego 55-lecie kapłaństwa bardzo wielu zjechało się kapłanów z różnych stron, na czele z ks. kanonikiem dziekanem Mireckim z Radomska, który imieniem duchowieństwa złożył zasłużonemu ks. Jubilatowi życzenia wraz z cennym upominkiem kontraktowi ofiarował kielich piękny stylowy. Wdzięczni parafianie Borowna, gdzie sędziwy proboszcz Jubilat od lat 6-ciu przebywa, ofiarowali swemu zasłużonemu pasterzowi złoty zegarek z piękną dedykacją, aby mu świadczył o gorącej miłości parafian tutejszych ku ks. Jubilatowi. Ks. Biskup

Zdzitowiecki i wielu znakomitości serdecznie nadesłało gratulacje na ten dzień uroczysty. Parafianie dzień ten zaliczają do historycznych, a podnieście jubileusz na długosię upamiętni, tak wspaniale wypadła. Ks. Ziarniewicz wzruszony wielkimi objawami czci i miłości jaką go otoczyło duchowieństwo, obywatelstwo i lud tłumnie zgromadzony serdecznie za te objawy dziękował. Uczestnicy tych uroczystości nieprędko o sekundy-ecjach przeznaczonego księdza Ziarniewicza zapomną. Kapłan niezwykły, to też i miłość niezwykła go otacza, niechże mu ją okazują ziomkowie, boć zasłużył na to bohater z przed lat wstępu: Ad multos annos!

Kradzież drobiu.

Niewykryci na razie sprawcy po północy w domu nr. 26 przy ul. Nowej wyłamali w 9 komórkach skobele i kłódki, poczem zabrali 5 kur, koguta i 3 kaczki. Nadto uprowadzili 2 kozy.

Fatalny wypadek.

Onegdaj 52 letniej Wiktorji Wójcikowej, pracującej przy budowie domu na terenie akc. tow. młynów i fabryki papieru przy ul. Krakowskiej spadająca z rusztowania deska strząsała prawą nogę w kostce.

Wypadek w Błachowni.

Onegdaj 16 letni Józef Olszewski, pracujący w tartaku na Błachowni uległ silnemu okaleczeniu piłą lewej stopy. Poszwankowanego przewieziono do szpitala miejskiego w Częstochowie.

Licytacje.

Dzisiaj, w piątek 20 marca o g. 11-rano w Magistracie częstoch. odbędzie się licytacja (in plus) na dzierżawę na r. b. 12 miejsc i jednej altanki do sprzedaży owoców oraz wody sodowej, dziesięć miejsc — w Alejach, jedno na placu Jasnogórskim, jedno

na Nowym Rynku i altanka w lewym parku.

Nadmienić należy, iż życzący sobie wnieść na wydzierżawionych miejscach kioski winni zastosować się do wymagań Magistratu, który wskaże im odpowiednie plany budek oraz kolor farby, którą mają być pomalowane.

Ponieważ nabożeństwo zgromadzenia cieleśi naznaczone na czwartek dn. 19 b. m. w kościele św. Rocha nie odbyło się, odłożone zostało i odprawione będzie w Jasnej Górze w kaplicy św. Józefa w niedzielę dnia 22 marca o godzinie 7 i pół rano na które zaprasza się wszystkich członków.

Kaucjonowane Biuro Nauczycielskie **STANISŁAWY LIGĘZ-JWNY** w Częstochowie Teatralna 26. Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Ochotników, Froebianki, Bony, Nauczycielki na godziny, francuski, niemki i nauczycielki muzyki. Cudzoziemski biuro na żądanie sprowadza. Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu

DLA ZNAWCÓW wyróżniające się wytwornym smakiem **komiki francuskie** **A. C. Miskowa & Co.** Poteca Skład wódek i win **K. Krakowieckiego** II-ga Aleja Nr. 24, telefon Nr. 253.

Lekcje muzyki gra na 4-ry ręce oraz konwersacja języka niemieckiego ul. Żelazna 7 Stróż wskaże.

Najsukutečniej tępi pluskwy, karaluchy, prusaki oraz wszelkie pasożyty u zwierząt pływ „TITU” Dostać można w aptekach i składach aptecznych.

Przeawa opałowego kilkadziesiąt sążni do sprzedania w maj. Jaskrow. Wiadomość na miejscu lub listownie skrz. poczt. 82.

Do sprzedania budka z powodu wyjazdu. Wiadom. ul. Teatralna nr. 12, u Szyby.

Zginął paszport wydany przez wójta gminy Dzierzbowice na im. Władysława Szygła. **OGŁOSZENIA DROBNE.**

Sprzedaz Resztek wełnianych i bawełnianych M. Michalskiej Częstochowa ul. Cerkiewna 5, 1-sze piętro Nowości na sezon wiosenny w dużym wyborze. 0277

Do wynajęcia mieszkanie w każdym czasie dla użycia polskiego gimnazjum. Może być ze stołową. Wiadomość Zielona 18. 0280

Ważne dla wszystkich dnia 22b. m. poświęcenie i otwarcie sklepu komisowej sprzedaży wszelkich przedmiotów i wyrobów drobnych rękodziel. Przyjmowanie w komis. przedmiotów od 16 Marca b. r. w lokalu odd. bramy 3 Aleja 60. 614

Zginął paszport wydany przez magistrat Częstochowski na imię Józefa Kaumarcyk. 687-

Sprzedam piękną firankę Centralna 5 m. 5. 682-

Do sprzedania sklep kolonialno-epiczyzny w fabrycznym dzielnicyz konkom. cji. Precyzyjny opłak komorne. Wiadomość w Gołcu. 682-

Do sprzedania butetowa na stacji kancja wiadomości Teatralna 37 m. 6 od godz. 12 do 2. 687-

DOM HANDLOWY ZDZISŁAW RYLSKI

Częstochowa, II Aleja № 20, telefon 93. POSADZKI i LICOWKI terrakotowe, PLYTKI GLAZUROWANE na spodach TERRAKOTOWYCH i KAOLINOWYCH, DACHOWKI (marsylska, szwajcarska, rzymska, karpiówka i wieżowa), RUDY DRENOWE (SĄCZKI), CEGŁA OGNIOTRWAŁA i GLINKA OGNIOTRWAŁA, POSADZKI i KLEPKI dębowe, SIATKI METAŁOWE z metalu rozciągane o, LISTWY OCHRONNE do stopni schodowych i NAROZNIKI do krawędzi murów. PAPA do krycia dachów i SMOLA karbolineowa

Pierwszorzędny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarsko-Sztukatorski WYKONYWA: Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne. Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu. Ceny p zystępne

Prosimy o uregulowanie prenumeraty.

PIEKARNIA Marcelego Chmielewskiego. Ek. od lat dziesięciu w Al. II przeniesioną została do lokalu własnego przy ul. Teatralnej 48 róg Zielonej Tel. 65. Wyjątkowa sprzedaż mego pieczywa w sklepach: Mleczarnia „Skrzydłów“ ul. Teatralna II — ul. Dojeżdża 18, — ul. Krakowska 35 — Siedm Kamienio 21. Hurtowa i detaliczna sprzedaż w sklepie przy piekarni różnych gatunk. pieczywa i cukierniczych wyrobów Nowod chaty cytrynowe na fany Polecając się nadal Szan. Publiczności, pozostaje z poważaniem **Marceli Chmielewski.**

Fabryka B-ci SZCZĘSNYCH ul. Zielona Nr. 15, Telef. Nr. 230. Wyrabia wszelkie wyroby z miedzi, piece kąpielowe urządzenia wodociągów ogrzewania centralne i rezerwuary wszelkich wymiarów po niskich cenach. **Dział mechaniczny** Wszelkie maszyny rolnicze młocarnie manety i t. p. oraz reperacje maszyn parowych.

Chrześcijański Magazyn Mód „Victoria“ woi. 2 Al. 42 okna od Cerkiewnej. 514-
Do wynajęcia za 120 rb. dwa pokoje z kuchnią piwniczką i drzwiką ul. Nowa 48 0273
Do sprzedania plac z ogrodzeniem i komórki na Starym Stradomiu vis. a vis. Starej Kieleckiej wiadomości Orama 5 Zadworny.
2 pokoje umiłowano ewentualnie z utrzymaniem potrzebny Oferty z podaniem Ceny przyn. Gołec sab. 439.
Pianino używane tanio do sprzedania I Aleja 12.

PURGEN IDEALNY ŚRODEK PRZECZYSZCZAJĄCY DLA DOROSŁYCH I DZIECI. Bezwartościową imitację i falsyfikaty zawierają te wszystkie pudełka które nie są zaopatrzone w niebieską banderolę z rosyjskim napisem oraz u dołu na pokrywie pudełka nie mają zamieszczonej firmy **Dr. Bayer & Tarsa Budapest**. Pudełko 65 kop. we wszystkich aptekach.

Kupujcie tylko u swoich